

Тоцька О. Л.

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Волинського національного університету імені Лесі Українки, Луцьк, Україна, Totska.Olesia@vnu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4748-2134>

ГРАНТИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДОКТОРАМ НАУК: АНАЛІЗ ТРУДОВИХ І ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

Анотація. Статтю присвячено створенню аналітичного портрету переможців конкурсу на одержання щорічних грантів Президента України для підтримки наукових досліджень і розробок докторів наук (до 45 років включно) та аналізу фінансових ресурсів, наданих грантерам. Під час дослідження застосовано ряд методів, а саме: систематизації – для впорядкування за хронологією даних про переможців конкурсу; групування – для їх розподілу за низкою параметрів (кількість, стать, представництво, галузь науки); аналізу – для вивчення динаміки фінансових показників, що відображають кошти, надані грантоотримувачам із державного бюджету України; структуризації (низхідний підхід) – для деталізації податкового навантаження на оплату праці переможців конкурсу. Наведено характеристики чотирьох грантів Президента України для підтримки та проведення наукових досліджень і розробок. З'ясовано, що серед переможців конкурсу грантового фінансування підтримки наукових досліджень і розробок докторів наук (до 45 років включно) переважали особи чоловічої статі (77,4 %), представники наукових установ (54,7 %), доктори фізико-математичних, технічних, хімічних, біологічних і економічних наук (понад 15 осіб за кожною галуззю науки). Виявлено, що 20 науковців отримували грант повторно. Аналіз динаміки фінансових показників засвідчив відсутність тенденцій: розмір гранта тривалий час залишався незмінним, а його величина змінилася стрибкоподібно тільки у 2026 р.; загальна сума фінансування грантових проєктів мала хвилеподібну траєкторію, оскільки залежала від чисельності переможців, яка не завжди досягала максимально можливого рівня. Для популяризації наукових конкурсів на щорічні гранти Президента України рекомендовано проводити різноманітні заходи, зокрема онлайн-семінари з написання грантових заявок за участі представників Національного фонду досліджень України й переможців. Запропоновано запроваджувати нові конкурси для науковців без вікових обмежень, переглянути оподаткування грантових коштів.

Ключові слова: гранти Президента України, наукові дослідження, трудові ресурси, фінансові ресурси, державний бюджет України.

DOI: 10.32987/2617-8532-2026-2-104-115.

Вступ. За даними Державної служби статистики України, упродовж 2010–2022 рр. чисельність працівників, залучених до виконання наукових досліджень і розробок (дослідників, техніків, допоміжного персоналу), знизилася зі 182 484 осіб

до 53 221 особи, тобто в 3,4 раза. Причому спад був щорічний. Лише у 2023 р. ця негативна тенденція перервалася та почалося зростання – до 58 567 осіб у 2023 р., 63 847 осіб у 2024 р. [1]. Мабуть, одним із найвагоміших чинників зменшення чисель-

© Тоцька О. Л., 2026

ності таких працівників є їх недостатнє фінансове й матеріальне забезпечення. Тому нагальним питанням є зміна підходів до фінансування вітчизняної науки, адже результати наукових досліджень і розробок можуть бути впроваджені у виробництво та сприяти зростанню економіки України. Зокрема, держава може позитивно впливати на розвиток науки за допомогою різних інструментів, у т. ч. надання грантів на виконання наукових досліджень і розробок. Причому вони можуть призначатися як працівникам установ, що входять до структури Національної академії наук України (НАН України), так і науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти (ЗВО).

Згідно із Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», грант – це «фінансові чи інші ресурси, надані на безоплатній і безповоротній основі державою, юридичними, фізичними особами, у тому числі іноземними, та (або) міжнародними організаціями для розвитку матеріально-технічної бази для провадження наукової і науково-технічної діяльності, проведення конкретних фундаментальних та (або) прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, зокрема на оплату праці наукових (науково-педагогічних) працівників у рамках їх виконання, за напрямками і на умовах, визначених надавачами гранту» [2]. Серед них виокремимо гранти Президента України для підтримки наукових досліджень і розробок молодих учених, а також проведення наукових досліджень і розробок докторів наук. Як відомо, молодий учений – це «вчений віком до 35 років включно, який має

вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, або вчений віком до 40 років включно, який має науковий ступінь доктора наук» [2].

Отже, гранти Президента України фактично є інструментом державної політики у сфері науки, зокрема стимулювання проєктної діяльності молодих дослідників, розвитку їхнього інтелектуального потенціалу. Зауважимо, що ці гранти фінансують наукові дослідження за тематикою, яка має відповідати одному з пріоритетних напрямів розвитку науки й техніки на період до припинення чи скасування воєнного стану в Україні, як-от: «1) національна безпека і оборона; 2) фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави; 3) інформаційні та комунікаційні технології; 4) енергетика та енергоефективність; 5) раціональне природокористування; 6) науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань; 7) нові речовини і матеріали» [3].

Гранти виплачуються з державного бюджету України, й на сьогодні конкурси на їх одержання проводить Національний фонд досліджень України (НФДУ). Трансформацію розмірів грантів Президента України відображено в табл. 1.

Як бачимо, у 2026 р. у політиці надання коштів на гранти Президента України сталися великі зміни – розміри щорічних грантів зросли стрибкоподібно в 4,7–5,6 рази. Ініціатором змін був НФДУ, пропозиції якого було

Таблиця 1

Гранти Президента України для підтримки та проведення наукових досліджень і розробок

Грантери	Вік, років	Кількість грантів, од.	Розмір грантів із 2009 р., тис. грн	Розмір грантів із 2026 р., тис. грн	Темп зростання, %
Доктори наук	до 40 включно	7	90	500	555,6
Докторанти	до 35 включно	20	75	400	533,3
Доктори філософії / кандидати наук	до 35 включно	50	60	300	500,0
Доктори наук	до 45 включно	20	150	700	466,7

Складено автором за: [4; 5].

підтримано Міністерством освіти і науки України та Кабінетом Міністрів України й відображено в Указі Президента України.

Зауважимо, що найбільші за розміром гранти Президента України для докторів наук (до 45 років включно) надаються з 2009 р. [5]. За їх допомогою доктори наук віком понад 40 років, які вже не вважаються молодими вченими, можуть профінансувати свої одноосібні дослідження.

Вітчизняні науковці досліджували грантову діяльність у сфері науки за різними напрямками:

1) теоретичні засади грантової діяльності: С. О. Васильєва та А. В. Боярська-Хоменко – виявлено мету, завдання, результати навчання і зміст навчальної програми «Грантова та проектна діяльність» у процесі підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти [6]; К. Є. Каліна та ін. – визначено наукові засади написання грантів, ведення грантової й фандрайзингової діяльності науковцями-педагогами України [7];

2) управління науковими проектами, фандрайзинг і грантрайтинг: М. О. Дей – проаналізовано особливості написання й управління науково-освітніми міжнародними проектами на різних етапах життєвого

циклу [8]; І. О. Демуз – охарактеризовано становище міжнародного грантового фінансування науки в Україні в розрізі технологій фандрайзингу та грантрайтингу [9];

3) зарубіжний досвід фінансування грантових наукових програм: М. Г. Сбруєв – проаналізовано досвід диверсифікації фінансування університетських досліджень і розробок у США [10]; М. К. Сукач – вивчено особливості наукових грантових програм у Китаї [11]; М. В. Тригубенко – розглянуто специфіку отримання грантів у США [12].

Своєю чергою, зарубіжні науковці досліджували такі цікаві аспекти фінансування наукової діяльності: Б. Альварез-Борнштейн і М. Монтезі – подяки за фінансування в наукових публікаціях [13]; К. Франзоні та П. Стефан – проблему неоднозначності / радикальної невизначеності при оцінюванні дослідницьких пропозицій установами, що надавали фінансування [14].

Однак детальне дослідження переможців конкурсів на одержання щорічних грантів Президента України для підтримки наукових досліджень і розробок, яке систематизувало б ретроспективні дані та запропонувало б їх детальний аналіз за різними параметрами, досі виконано не

було. Саме в цьому й полягає новизна нашої наукової розвідки.

Метою статті є створення аналітичного портрету переможців конкурсу на одержання щорічних грантів Президента України для підтримки наукових досліджень і розробок докторів наук (до 45 років включно) та аналіз фінансових ресурсів, наданих грантерам. Для досягнення цієї мети поставлено такі завдання:

1) охарактеризувати переможців конкурсу на грантове фінансування для підтримки наукових досліджень і розробок докторів наук (до 45 років включно) (*далі* – Конкурс) за низкою параметрів (кількість, стать, представництво, галузь науки);

2) проаналізувати динаміку фінансових показників, що відображають грантову підтримку за Конкурсом (розмір грантів, загальний бюджет переможців);

3) оцінити податкове навантаження на оплату праці грантоотримувачів.

Під час дослідження застосовано низку методів, а саме: систематизації – для впорядкування за хронологією даних про переможців Конкурсу; групування – для їх розподілу за низкою параметрів (кількість, стать, представництво, галузь науки); аналізу – для вивчення динаміки фінансових показників, що відображають кошти, надані грантерам із державного бюджету України; структуризації (низхідний підхід) – для деталізації податкового навантаження на оплату праці переможців Конкурсу.

Результати дослідження. Загальну чисельність переможців Конкурсу було систематизовано за роками та розподілено на дрібніші групи за такими ознаками: стать, представництво, галузь науки, а також вказано

розмір гранта і загальний бюджет переможців (табл. 2).

Як бачимо, за час існування Конкурсу науковцям дев'ять разів призначалося фінансування на проведення досліджень. Імовірними причинами відсутності Конкурсу в інші роки є брак фінансування та форс-мажорні обставини (пандемія, військовий стан). Загалом гранти отримали 159 осіб. В окремі періоди (2011, 2014–2017 рр.) чисельність переможців була меншою за максимально можливу, ймовірно через невелику кількість поданих заявок або їх низькі експертні оцінки.

Зважаючи на гендерну рівність, науковці обох статей мали однакові шанси на отримання гранта. Проте конкурсант-чоловіки щороку були успішнішими: за час проведення Конкурсу грантерами стали 123 особи чоловічої статі (77,4 %) і 36 осіб жіночої (22,6 %). Тобто переможців-чоловіків було в 3,4 раза більше ніж жінок.

Серед грантерів було 87 представників наукових установ НАН України (54,7 %) і 72 представники ЗВО (45,3 %). Чисельність грантерів із наукових установ була більшою ніж зі ЗВО у 2011–2012, 2014, 2018–2019 рр.

За галузями наук, які представляли переможці, спостерігаємо такі результати, у порядку спаду (рис. 1). Зауважимо, що представники економічних наук у 2026 р. зробили великий ривок, порівняно з попередніми періодами, – вони отримали 6 із 20 грантів (30 % від загальної кількості).

Як бачимо, серед грантоотримувачів не було жодного доктора філософських, ветеринарних, психологічних,

Таблиця 2

Призначення щорічних грантів Президента України для докторів наук (до 45 років включно) з метою підтримки наукових досліджень і розробок

Показники	Рік, на який призначено грант									
	2011	2012	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2026	
Чисельність переможців, осіб	19	20	17	10	14	19	20	20	20	
із них:										
чоловічої статі	17	13	12	9	11	13	17	17	14	
жіночої статі	2	7	5	1	3	6	3	3	6	
представників наукових установ ЗВО	14	14	11	4	5	9	13	13	4	
докторів біологічних наук	5	6	6	6	9	10	7	7	16	
географічних наук	1	3	4	-	1	2	3	2	-	
геологічних наук	-	-	1	-	-	-	1	-	-	
економічних наук	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
історичних наук	1	2	-	-	2	1	2	1	6	
медицини	-	1	-	-	-	-	-	2	1	
педагогічних наук	1	-	-	-	-	-	-	1	-	
політичних наук	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
сільськогосподарських наук	-	-	-	-	2	1	-	1	2	
соціологічних наук	-	-	-	-	-	1	-	1	-	
технічних наук	6	3	6	7	3	5	3	3	4	
фармацевтичних наук	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
фізико-математичних наук	9	6	3	2	4	6	7	7	1	
філологічних наук	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
хімічних наук	1	4	3	1	2	2	3	2	2	
юридичних наук	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Розмір гранта, тис. грн	150	150	150	150	150	150	150	150	700	
Бюджет переможців, млн грн	2,850	3,000	2,550	1,500	2,100	2,850	3,000	3,000	14,000	

Складено автором за: [15–23].

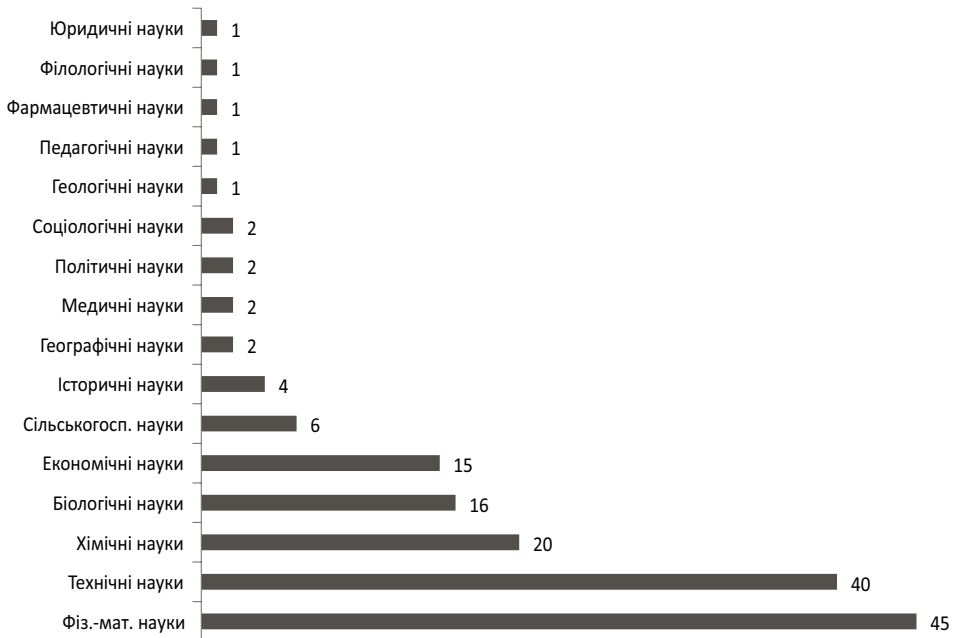

Рис. 1. Переможці Конкурсу, осіб

Побудовано автором.

військових наук, мистецтвознавства, архітектури, національної безпеки, фізичного виховання та спорту, державного управління, культурології, соціальних комунікацій. Імовірно, частково це пов'язано з тематикою Конкурсу, яка відповідає пріоритетним напрямкам розвитку науки й техніки, а також необізнаністю дослідників з умовами Конкурсу.

Слід зауважити, що за умовами Конкурсу переможцям не заборонено брати участь у ньому повторно. І це призвело до таких цікавих результатів: 13 осіб отримували грант двічі, 5 осіб – тричі, 1 особа – чотири рази та ще 1 особа – п'ять разів. Отже, 20 осіб отримали 50 грантів зі 159 (близько 31 %). Це свідчить про великий науковий потенціал переможців і дотримання ними умов попередніх договорів про надання грантової підтримки.

Як уже зазначалося, розмір гранту з 2009 р. становив 150 тис. грн, а у 2026 р. його було збільшено до 700 тис. грн. Загальна сума витрат на фінансування підтримки наукових досліджень і розробок докторів наук (до 45 років включно) сягає 34,850 млн грн за весь період надання таких грантів. Сумарний бюджет

переможців мав хвилеподібну динаміку, оскільки в певні періоди чисельність переможців була меншою за максимально можливу.

Варто розглянути також питання оподаткування грантів. Згідно з кошторисом витрат грантового проєкту, до його складу входить оплата праці та нарахування на оплату праці (єдиний соціальний внесок, ЄСВ). Окрім того, з грантів Президента України сплачується податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) і військовий збір (рис. 2).

Таким чином, податкове навантаження на оплату праці грантерів становить 45 %, вони отримують до виплати приблизно 63 % від суми гранту ($0,77 \cdot (1/1,22) = 0,77 \cdot 0,82$). Зауважимо, що податковим агентом грантера виступає організація, в якій він працює за основним місцем роботи, – ЗВО або наукова установа НАН України. Вона нараховує, утримує і сплачує всі передбачені законодавством податки та збори.

У міжнародному контексті можна навести таке порівняння. У 2025 р. молоді науковці установ НАН України могли пройти стажування в науково-дослідних інститутах Поль-

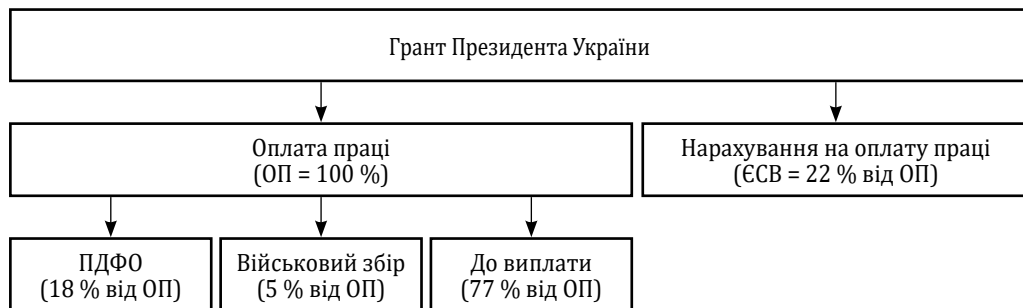

Рис. 2. Оподаткування грантів Президента України

Побудовано автором.

ської академії наук упродовж місяця, отримавши від польської сторони 6 тис. злотих на проживання й харчування [24]. За офіційним курсом на той час 1 злотий дорівнював 11,0995 грн [25], тож ця сума становила 66,597 тис. грн. Якщо брати до уваги максимальний грант Президента України для молодих науковців (500 тис. грн для докторів наук до 40 років включно), то отримуємо суму 62,5 тис. грн на місяць (разом із податковим навантаженням), оскільки виконання грантового проєкту передбачено на вісім місяців, із квітня до листопада. Отже, рівень фінансування в Україні нижчий, ніж у Польщі.

Висновки. Гранти Президента України, безперечно, сприяють розвитку наукової думки та практики в Україні, адже їхня тематика відповідає «потребам національної економіки, суспільства та національної безпеки і оборони, зокрема шляхом отримання нових наукових результатів, що відповідають світовому рівню, створення нових технологій, сприяння інноваціям у реальному секторі економіки й оборонному секторі» [4]. Вони слугують додатковим вагомим засобом стимулювання наукової роботи молодих учених і докторів наук у ЗВО та наукових установах.

Проведене нами дослідження дало змогу створити аналітичний портрет переможців конкурсу грантового фінансування підтримки наукових досліджень і розробок докторів наук (до 45 років включно). Серед них особи чоловічої статі становили 77,4 %, жіночої – 22,6 %; представники наукових установ – 54,7 %, ЗВО – 45,3 %. Найбільше переможців було серед докторів фізи-

ко-математичних, технічних, хімічних, біологічних і економічних наук (понад 15 осіб за кожною галуззю науки). Виявлено, що 20 науковців отримували грант повторно.

Аналіз динаміки фінансових показників вказує на відсутність тенденцій, адже розмір гранта тривалий час був незмінним (150 тис. грн), а його величина змінилася стрибкоподібно лишень у 2026 р. (до суми 700 тис. грн); загальна сума фінансування грантових проєктів мала хвилеподібну траєкторію, оскільки залежала від чисельності переможців, яка не завжди досягала максимально можливого рівня.

Вважаємо, що значне цьогорічне зростання суми грантів сприятиме активізації роботи науковців. А для популяризації конкурсів на щорічні гранти Президента України, крім повідомлень на сайті НФДУ, варто проводити різноманітні заходи, зокрема онлайн-семінари з написання грантових заявок за участі як представників НФДУ, так і переможців. Також варто запроваджувати нові конкурси для науковців без вікових обмежень. До речі, у 2026 р. НФДУ вперше оголошено конкурс «Індивідуальні наукові проєкти 2027–2028» для підтримки актуальних проєктів українських дослідників із виконання передових наукових досліджень і розробок. Доречним є й питання перегляду оподаткування грантових коштів.

Подальші напрями досліджень грантового фінансування наукових проєктів вбачаємо в аналізі переможців інших конкурсів, зокрема щодо підтримки наукових досліджень і розробок молодих учених. Також цікаво було б порівняти трудові й фі-

нансові ресурси вітчизняних та іноземних грантових програм, у т. ч. в інших країнах ЄС, окрім Польщі.

Подяка. Наукове дослідження виконано в межах проєкту «Зовнішня торгівля товарами України з краї-

нами ЄС: аналіз, прогнозування, моделювання» (реєстраційний номер 2025.02/0006) за рахунок коштів гранта Президента України, наданого Національним фондом досліджень України.

Список використаних джерел

1. Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок за категоріями персоналу (2010–2024) / Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

3. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 № 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text>.

4. Про щорічні гранти Президента України молодим вченим та докторам наук : Указ Президента України від 26.01.2026 № 81/2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/81/2026#Text>.

5. Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку наукової сфери : Указ Президента України від 16.05.2008 № 444/2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444/2008#Text>.

6. Васильєва С. О., Боярська-Хоменко А. В. Навчальна програма «Грантова та проєктна діяльність» як засіб формування проєктних навичок у здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. *Педагогіка та психологія*. 2020. Вип. 63. С. 10–18. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-2471.2020.63.02>.

7. Каліна К. Є., Недря К. М., Рибалко Л. С., Трубавіна І. М. Поняття про теоретико-методологічні основи застосування грантів і здійснення фандрайзингової діяльності для українських науковців у сфері педагогіки. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2022. Вип. 58. С. 124–136. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.12>.

8. Дей М. О. Управління науковими проєктами: особливості написання успішної заявки на грант. *Міжнародний юридичний вісник*. 2016. Вип. 1. С. 212–215. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/muvnudp_2016_1_36.

9. Демуз І. О. Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проєктів в Україні. *Економічний вісник університету*. 2019. Вип. 43. С. 12–20. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2019-43-12-20>.

10. Сбруєв М. Г. Технології грантового супроводу науково-дослідних проєктів в університетах США. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 3. С. 139–153. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_3_19.

11. Сукач М. К. Грантові наукові програми Китаю. *Гірничі, будівельні, дорожні та меліоративні машини*. 2021. Вип. 97. С. 68–71. DOI: <https://doi.org/10.32347/gbdmm.2021.97.0601>.

12. Тригубенко М. В. Зарубіжний досвід надання грантів як засобу підтримки наукових досліджень. *Наука і правоохорона*. 2019. № 4. С. 220–229. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nip_2019_4_28.

13. Alvarez-Bornstein B., Montesi M. Funding acknowledgements in scientific publications: A literature review. *Research Evaluation*. 2020. Vol. 29, Iss. 4. P. 469–488. DOI: <https://doi.org/10.1093/reseval/rvaa038>.

14. *Franzoni C., Stephan P.* Uncertainty and risk-taking in science: Meaning, measurement and management in peer review of research proposals. *Research Policy*. 2023. Vol. 52, Iss. 3. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.respol.2022.104706>.

15. Про призначення грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2011 рік : Указ Президента України від 30.09.2011 № 961/2011. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/9612011-13626>.

16. Про призначення грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2012 рік : розпорядження Президента України від 06.10.2012 № 187/2012-рп. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1872012-рп-14652>.

17. Про призначення грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2014 рік : розпорядження Президента України від 24.09.2014 № 1038/2014-рп. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/10382014-рп-17684>.

18. Про призначення грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2015 рік : розпорядження Президента України від 30.07.2015 № 637/2015-рп. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6372015-рп-19287>.

19. Про призначення грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2016 рік : розпорядження Президента України від 19.05.2016 № 197/2016-рп. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1972016-рп-20087>.

20. Про призначення грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2017 рік : розпорядження Президента України від 29.05.2017 № 114/2017-рп. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1142017-рп-21950>.

21. Про призначення грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2018 рік : розпорядження Президента України від 17.08.2018 № 119/2018-рп. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1192018-рп-24666>.

22. Про призначення грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2019 рік : розпорядження Президента України від 06.08.2019 № 241/2019-рп. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2412019-рп-28937>.

23. Про призначення грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2026 рік : розпорядження Президента України від 27.11.2025 № 131/2025-рп. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1312025-рп-57205>.

24. Оголошено конкурс на отримання грантів для візитів молодих науковців НАН України до Польщі для стажування в науково-дослідних установах Польської академії наук. *НАУКА*. 2025. URL: <https://nauka.gov.ua/opportunities/oholoshenodlia-stazhuvannia-v-naukovo-doslidnykh-ustanovakh-polskoi-akademii-nauk/>.

25. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют (середній за період) / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates>.

Матеріал надійшов до редакції 05.03.2026 р.

Olesia Totska

Dr. Sc. (Economics), Professor, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
Totska.Olesia@vnu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4748-2134>

GRANTS OF THE PRESIDENT OF UKRAINE TO DOCTORS OF SCIENCES: ANALYSIS OF LABOR AND FINANCIAL RESOURCES

Abstract. *The article is devoted to the creation of an analytical portrait of the winners of the Competition for receiving annual grants of the President of Ukraine to support scientific research and development of doctors of sciences (up to 45 years of age inclusive) and to the analysis of financial resources allocated to grantees. The work uses a number of methods: systematization – to arrange data about the winners of the competition in chronological order; grouping – to distribute them according to a number of parameters (number, gender, representation, field of science); analysis – to study the dynamics of financial indicators that reflect the funds allocated to grantees from the State Budget of Ukraine; structuring (top-down approach) – to detail the tax burden on the wages of the winners of the competition. The characteristics of four grants of the President of Ukraine to support and conduct scientific research and development are presented. It was found that among the winners of the grant funding competition to support scientific research and development of doctors of sciences (up to 45 years old inclusive) there were predominantly male persons (77.4% of the total number), representatives of scientific institutions (54.7%), doctors of physical and mathematical, technical, chemical, biological, and economic sciences (more than 15 people in each field of science). It was found that 20 scientists received the grant repeatedly. Analysis of the dynamics of financial indicators indicated the absence of trends: the size of the grant remained unchanged for a long time, and its value changed abruptly only in 2026; the total amount of funding for grant projects had a wave-like trajectory, since it depended on the number of winners, which did not always reach the maximum possible level. To popularize scientific competitions for annual grants of the President of Ukraine, it is recommended to hold various events, including online seminars on writing grant applications with the participation of representatives of the National Research Foundation of Ukraine and winners. It is proposed to introduce new competitions for scientists without age restrictions and to revise the taxation of grant funds.*

Keywords: *grants of the President of Ukraine, scientific research, labor resources, financial resources, State Budget of Ukraine.*

References

1. State Statistics Service of Ukraine. (n. d.). *Number of employees involved in scientific research and development by personnel category (2010–2024)*. Retrieved from <https://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
2. Verkhovna Rada of Ukraine. (2015). *On scientific and scientific-technical activities* (Act No. 848-VIII, November 26). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> [in Ukrainian].
3. Verkhovna Rada of Ukraine. (2001). *On priority areas of development of science and technology* (Act No. 2623-III, July 11). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text> [in Ukrainian].

4. President of Ukraine. (2026). *On annual grants of the President of Ukraine to young scientists and doctors of sciences* (Decree No. 81/2026, January 26). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/81/2026#Text> [in Ukrainian].

5. President of Ukraine. (2008). *On additional measures to ensure the development of the scientific sphere* (Decree No. 444/2008, May 16). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444/2008#Text> [in Ukrainian].

6. Vasylieva, S., & Boiarska-Khomenko, A. (2020). Educational program "Grant and project activity" as a means of project skills formation for PhD students in higher education. *Pedagogy and Psychology*, 63, 10-18. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-2471.2020.63.02> [in Ukrainian].

7. Kalina, K., Nedria, K., Rybalko, L., & Trubavina, I. (2022). The concept of theoretical and methodological fundamentals of grants' application and fundraising for Ukrainian scientists in the pedagogical science. *Educational and Research Tools*, 58, 124-136. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.12> [in Ukrainian].

8. Dei, M. (2016). Scientific project management: features of writing a successful grant application. *International Legal Bulletin*, 1, 212-215. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/muvnudp_2016_1_36 [in Ukrainian].

9. Demuz, I. (2019). Fundraising and grant writing as a special financial mechanism of scientific projects international support in Ukraine. *University Economic Bulletin*, 43, 12-20. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2019-43-12-20> [in Ukrainian].

10. Sbruiev, M. (2015). Technologies of research projects grant support in the US universities. *Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies*, 3, 139-153. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_3_19 [in Ukrainian].

11. Sukach, M. (2021). China's grant research programs. *Mining, Construction, Road and Land Reclamation Machinery*, 97, 68-71. DOI: <https://doi.org/10.32347/gbdmm.2021.97.0601> [in Ukrainian].

12. Tryhubenko, M. (2019). Foreign experience of grant-making as support for scientific research. *Science and Law Enforcement*, 4, 220-229. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nip_2019_4_28 [in Ukrainian].

13. Alvarez-Bornstein, B., & Montesi, M. (2020). Funding acknowledgements in scientific publications: A literature review. *Research Evaluation*, 29(4), 469-488. DOI: <https://doi.org/10.1093/reseval/rvaa038>.

14. Franzoni, C., & Stephan, P. (2023). Uncertainty and risk-taking in science: Meaning, measurement and management in peer review of research proposals. *Research Policy*, 52(3). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.respol.2022.104706>.

15. President of Ukraine. (2011). *On the allocation of grants of the President of Ukraine to Doctors of Sciences for conducting scientific research for 2011* (Decree No. 961/2011, September 30). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/9612011-13626> [in Ukrainian].

16. President of Ukraine. (2012). *On the allocation of grants of the President of Ukraine to Doctors of Sciences for conducting scientific research for 2012* (Decree No. 187/2012-rp, October 6). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/1872012-rp-14652> [in Ukrainian].

17. President of Ukraine. (2014). *On the allocation of grants of the President of Ukraine to Doctors of Sciences for conducting scientific research for 2014* (Decree No. 1038/2014-rp, September 24). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/10382014-rp-17684> [in Ukrainian].

18. President of Ukraine. (2015). *On the allocation of grants of the President of Ukraine to Doctors of Sciences for conducting scientific research for 2015* (Decree No. 637/2015-rp,

July 30). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/6372015-rp-19287> [in Ukrainian].

19. President of Ukraine. (2016). *On the allocation of grants of the President of Ukraine to Doctors of Sciences for conducting scientific research for 2016* (Decree No. 197/2016-rp, May 19). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/1972016-rp-20087> [in Ukrainian].

20. President of Ukraine. (2017). *On the allocation of grants of the President of Ukraine to Doctors of Sciences for conducting scientific research for 2017* (Decree No. 114/2017-rp, May 29). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/1142017-rp-21950> [in Ukrainian].

21. President of Ukraine. (2018). *On the assignment of grants of the President of Ukraine to Doctors of Sciences for conducting scientific research for 2018* (Decree No. 119/2018-rp, August 17). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/1192018-rp-24666> [in Ukrainian].

22. President of Ukraine. (2019). *On the assignment of grants of the President of Ukraine to Doctors of Sciences for conducting scientific research for 2019* (Decree No. 241/2019-rp, August 6). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/2412019-rp-28937> [in Ukrainian].

23. President of Ukraine. (2025). *On the assignment of grants of the President of Ukraine to Doctors of Sciences for conducting scientific research for 2026* (Decree No. 131/2025-rp, November 27). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/1312025-rp-57205> [in Ukrainian].

24. NAUKA. (2025). *A competition has been announced for grants for visits of young scientists of the NAS of Ukraine to Poland for internships at research institutions of the Polish Academy of Sciences*. Retrieved from <https://nauka.gov.ua/opportunities/oholoshenodliastazhuvannia-v-naukovo-doslidnykh-ustanovakh-polskoi-akademii-nauk/> [in Ukrainian].

25. National Bank of Ukraine. (n. d.). *Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies (average for the period)*. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates> [in Ukrainian].

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License